

EUROOPAN UNIONIN
TUOMIOISTUIN

VUOSIKERTOMUS **2015**
LYHYT KATSAUS
MENNEESEEN VUOTEEN

VUOSIKERTOMUS **2015**
LYHYT KATSAUS
MENNEESEEN VUOTEEN

EUROOPAN UNIONIN TUOMIOISTUIN

UNIONIN TUOMIOISTUIN
2925 LUXEMBURG
LUXEMBURG
TEL. +352 4303-1

UNIONIN YLEINEN
TUOMIOISTUIN
2925 LUXEMBURG
LUXEMBURG
TEL. +352 4303-1

EUROOPAN UNIONIN
VIRKAMIESTUOMIOISTUIN
2925 LUXEMBURG
LUXEMBURG
TEL. +352 4303-1

Euroopan unionin tuomioistuimen internetosoite: <http://www.curia.europa.eu>

Tekstin jäljentäminen on sallittua, kunhan lähde mainitaan. Valokuvia saa käyttää vain lainattaessa tätä julkaisua. Muuta käyttöä varten on pyydetty lupa Euroopan unionin tuomioistuimelta.

Suuri määrä muuta tietoa Euroopan unionista on käytettävissä internetissä Eurooppa-palvelimen kautta (<http://europa.eu>).

Luxemburg: Euroopan unionin julkaisutoimisto

Print ISBN 978-92-829-2099-2 ISSN 2467-1312 doi:10.2862/645612 QD-AQ-16-001-FI-C
PDF ISBN 978-92-829-2087-9 ISSN 2467-1541 doi:10.2862/089123 QD-AQ-16-001-FI-N

© Euroopan unioni, 2016

Printed in Belgium

PAINETTU KLOORIVALKAISEMATTOMALLE PAPERILLE (ECF)

SISÄLLYS

Esipuhe	5
1. Vuosi 2015 lyhyesti	6
a. Vuosi kuvina	7
b. Vuosi lukuina	14
2. Lainkäyttötoiminta	16
a. Vuoden tärkeimpien tuomioiden tarkastelu	17
b. Lainkäyttötoiminnan keskeisiä lukuja	26
3. Avoimuuden ja yhteyksien vuosi	32
a. Merkittäviä tapahtumia	33
b. Keskeisiä lukuja	35
4. Tuomioistuimen hallinto	38
a. Tehokas, moderni ja monikielinen hallinto	39
b. Lukuja ja hankkeita	42
5. Katse tulevaan: tuomioistuimen rakenteen uudistaminen	48
6. Toimielimen toiminnan seuraaminen	50

PRESIDENTIN ESIPUHE

Euroopan unionin tuomioistuimen vuosikertomus sisältää ensimmäistä kertaa osan ”Lyhyt katsaus menneeseen vuoteen”. Se on tarkoitettu kaikille toimielimen tehtävästä ja toiminnasta kiinnostuneille unionin kansalaisille. Tässä katsauksessa esitetään tiivistelmä kuluneen vuoden toiminnasta ja selvitetään lukijalle Euroopan unionin tuomioistuimen perustavanlaatuinen asema paitsi unionin oikeuden tulkinnassa myös unionin toimielinten kokonaisuudessa.

Seuraavilla sivuilla pyritään esittelemään selkeästi ja tiiviisti vuonna 2015 annetut tärkeimmät tuomioistuinratkaisut ja selittämään niiden merkitys unionin kansalaisille.

Katsauksessa käsitellään myös merkittävimpiä tapahtumia Euroopan unionin tuomioistuimessa ja sen yhteyksiä kansallisiin tuomioistuihin, lakimiesammattien edustajiin ja kansalaisiin. Esitettävien keskeisten lukujen, tilastotietojen ja kaavioiden avulla on mahdollista tutustua toimielimen toimintaan ja hallintoon, johon se tukeutuu tehtävässään unionin lainkäyttöelimenä.

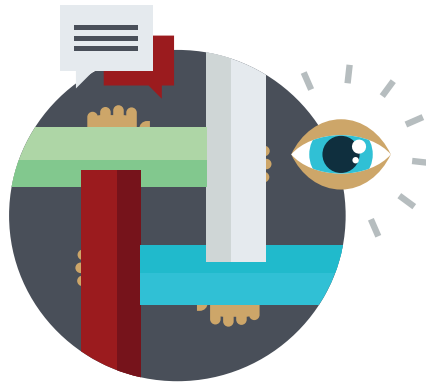
Toivon, että tämän unionin 23 virallisella kielellä saatavilla olevan uuden julkaisun avulla itse kukin saa vuosi vuodelta paremman käsityksen toimielimestä, joka on jo yli kuuden vuosikymmenen ajan varmistanut oikeusvaltion periaatteiden kunnioittamisen Euroopan unionissa.

Antoisia lukuhetkiä!

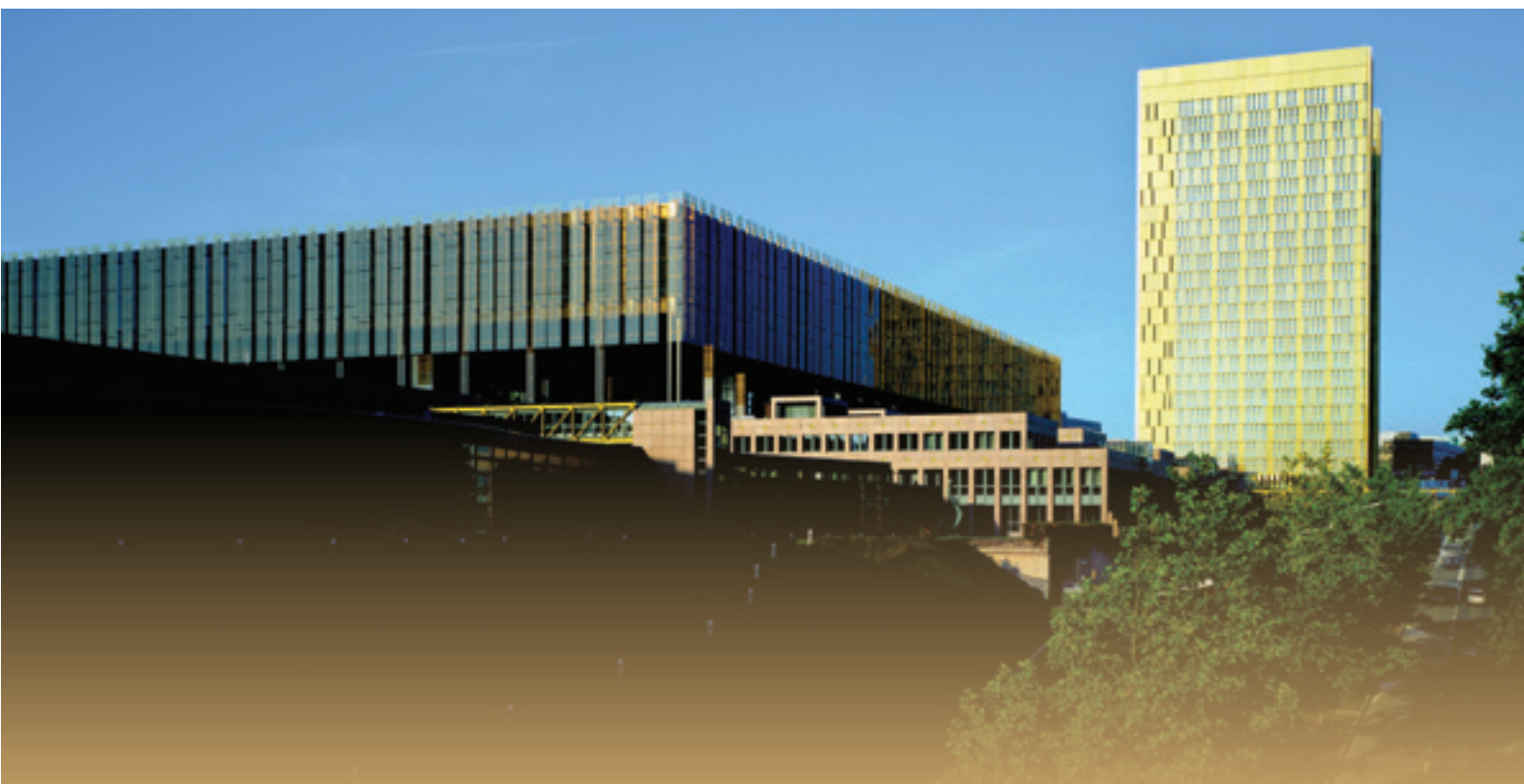
Koen Lenaerts
Unionin tuomioistuimen
presidentti

1

VUOSI 2015
LYHYESTI

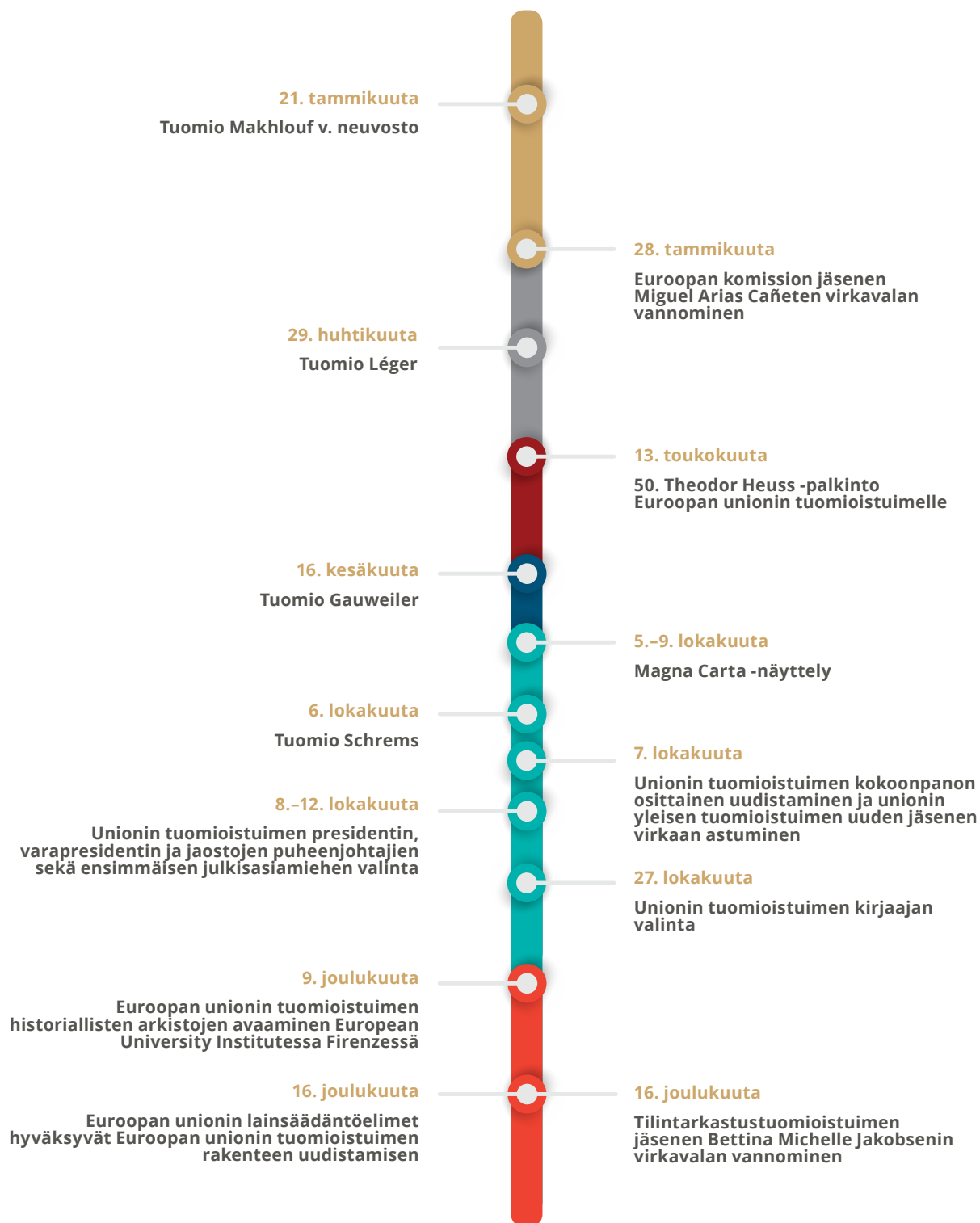
A. VUOSI KUVINA

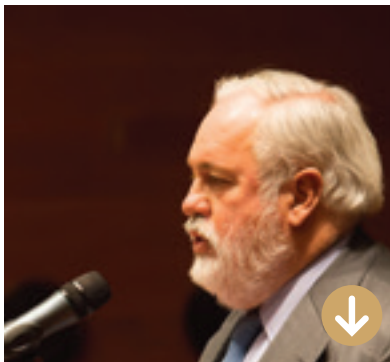

Euroopan unionin tuomioistuin on yksi seitsemästä unionin toimielimestä

Unionin oikeusviranomaisena Euroopan unionin tuomioistuimen tehtävänä on varmistaa unionin oikeuden noudattaminen huolehtimalla siitä, että perussopimuksia tulkitaan ja sovelletaan yhdenmukaisesti. Se edistää unionin arvojen säilyttämistä ja kehittää Euroopan unionia oikeuskäytäntönsä kautta.

Euroopan unionin tuomioistuin muodostuu kolmesta tuomioistimesta: unionin tuomioistuimesta, unionin yleisestä tuomioistuimesta ja virkamiestuomioistuimesta.

28. tammikuuta

Arias Cañeten virkavalan vannominen

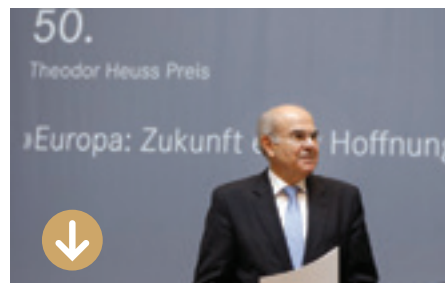
Euroopan energia- ja ilmastokomissaari Miguel Arias Cañete antaa unionin tuomioistuimessa perussopimuksissa määrätyn juhlallisen vakuutuksen ennen komission jäsenen tehtäväänsä ryhtymistä. Tämä virkavala, jonka Jean-Claude Junckerin johtaman komission muut jäsenet olivat antaneet edellisessä kuussa, on komission jäsenten antama juhlallinen vakuutus siitä, että he kunnioittavat perussopimuksia, perusoikeuskirjaa ja ammattieettisiä veloitteitaan, joiden noudattamista unionin tuomioistuin valvoo.

21. tammikuuta

Tuomio Makhlouf v. neuvosto

Unionin yleinen tuomioistuin hyväksyy Bashar al-Assadin läheistä yhteistyökumppania ja setää Makhloufia vastaan toteutetut rajoittavat toimenpiteet.

(ks. s. 23)

13. toukokuuta

50. Theodor Heuss -palkinto Euroopan unionin tuomioistuimelle

Saksalainen Theodor Heuss -säätö, joka jakaa vuosittain tunnustuksen yhteiskunnallisesta osallistumisesta, siviilirohkeudesta ja demokratiaa vahvistavasta toiminnasta, antaa viidettäkymmenettä kertaa jaettavan palkintonsa, jonka teemana on "Eurooppa – toivon unioni", Euroopan unionin tuomioistuimelle. Tässä yhteydessä säätö korostaa Euroopan unionin tuomioistuimen keskeistä tehtävää vahvistaa oikeuskäytännöllään perusoikeuksia tänä digitalisaation ja globalisaation aikana.

29. huhtikuuta

Tuomio Léger

Unionin tuomioistuin katsoo ranskalaisen tuomioistuimen vireille panemassa asiassa, jossa lääkäri oli kieltäytynyt hyväksymästä homoseksuaalisen luovuttajan verenluovutusta, että miehille, joilla on ollut seksuaalisuhteita miesten kanssa, asetettu pysyvä verenluovutuskielto voi olla perusteltu, jos näillä henkilöillä on suuri riski tartuttaa HI-viruksen kaltaisia vakavia sairauksia eikä vastaanottajien terveyden suojelua voida varmistaa tehokkailla havaitsemistekniikoilla tai vähemmän rajoittavilla menetelmillä.

16. kesäkuuta Tuomio Gauweiler

Saksan liittotasavallan perustuslakituomioistuimen vireille saattamassa asiassa unionin tuomioistuin toteaa, että Euroopan keskuspankin (EKP) syyskuussa 2012 julkistama rahapoliittisten suorien kauppojen ohjelma, jonka perusteella Euroopan keskuspankkijärjestelmä (EKPJ) voi hankkia jälkimarkkinoilla euroalueen jäsenvaltioiden velkakirjoja, on sopusoinnussa unionin oikeuden kanssa.

(ks. s. 24)

5.–9. lokakuuta

Magna Carta -näyttely Euroopan unionin tuomioistuimessa

Euroopan unionin tuomioistuimessa on viikon ajan esillä yksi Englannin kuninkaan Juhana Maattoman allekirjoittaman *Magna Carta Libertatum* (suuri perusvapauskirja) alkuperäiskappaleista sen allekirjoittamisen 800-vuotisjuhlallisuuksien yhteydessä. Ympäri maailmaa lukuisat tekstit, joissa vahvistetaan demokratian arvoja, perusvapauksia ja ihmisoikeuksia, ovat saaneet vaikutteita Magna Cartasta.

6. lokakuuta Tuomio Schrems

Unionin tuomioistuin kumoaa Euroopan komission päätöksen, jonka mukaan Facebook voi siirtää eurooppalaisten käyttäjiensä henkilötietoja Yhdysvaltoihin.

(ks. s. 17)

7. lokakuuta

Unionin tuomioistuimen kokoonpanon osittainen uudistaminen ja unionin yleisen tuomioistuimen uuden jäsenen virkaan astuminen

Unionin tuomioistuimen jäsenten kolmen vuoden välein tapahtuvan uudistamisen yhteydessä uudistetaan seuraavien tuomarien ja julkisasiamiesten toimikaudet: Küllike Jürimäe (Viro), Rosario Silva de Lapuerta (Espanja), Camelia Toader (Romania), Juliane Kokott (Saksa) ja Eleanor Sharpston (Yhdistynyt kuningaskunta) sekä Lars Bay Larsen (Tanska), François Biltgen (Luxemburg), Marko Ilešić (Slovenia), Endre Juhász (Unkari), Koen Lenaerts (Belgia), Siniša Rodin (Kroatia), Allan Rosas (Suomi), Marek Safjan (Puola) ja Daniel Šváby (Slovakia).

Neuvostossa kokoontuvat jäsenvaltioiden hallitusten edustajat nimittävät myös kaksi uutta tuomaria, Eugene Reganin (Irlanti) ja Michail Vilarasin (Kreikka), ja kolme uutta julkisasiamiestä, Michal Bobekin (Tšekki), Manuel Campos Sánchez-Bordonan (Espanja) ja Henrik Saugmandsgaard Øen (Tanska). He vannovat valan unionin tuomioistuimessa pidettävässä juhlallisessa istunnossa.

Tässä juhlallisessa istunnossa myös Ian Stewart Forrester (Yhdistynyt kuningaskunta) vannoo valan ennen unionin yleisen tuomioistuimen tuomarin virkaan astumistaan.

27. lokakuuta

Unionin tuomioistuimen kirjaajan valinta

Alfredo Calot Escobar (Espanja) jatkaa tehtävässään unionin tuomioistuimen kirjaajana toimikauden 7.10.2016–6.10.2022. Unionin tuomioistuimen tuomarit ja julkisasiamiehet valitsevat kirjaajan, joka on myös toimielimen pääsihteeri, kuuden vuoden toimikaudeksi.

8.–12. lokakuuta

Unionin tuomioistuimen presidentin, varapresidentin ja jaostojen puheenjohtajien sekä ensimmäisen julkisasiamiehen valinta

Unionin tuomioistuin valitsee Koen Lenaertsin (Belgia) presidentiksi kolmen vuoden toimikaudeksi. Hän seuraa tehtävässään Vassilios Skourisia (Kreikka), joka toimi toimielimen presidenttinä 12 vuoden ajan.

Antonio Tizzano (Italia) valitaan varapresidentiksi, niin ikään kolmen vuoden toimikaudeksi.

Rosario Silva de Lapuerta (Espanja), Marko Ilešić (Slovenia), Lars Bay Larsen (Tanska), Thomas von Danwitz (Saksa) ja José Luís da Cruz Vilaça (Portugali) valitaan viiden tuomarin jaostojen puheenjohtajiksi kolmen vuoden ajaksi.

Melchior Wathelet (Belgia) valitaan unionin tuomioistuimen ensimmäiseksi julkisasiamieheksi.

9. joulukuuta

**Euroopan unionin
tuomioistuimen
historiallisten
arkistojen avaaminen
European University
Institutessa Firenzessä**

(ks. s. 34)

16. joulukuuta

**Tilintarkastus-
tuomioistuimen
jäsenen virkavalan
vannominen**

Bettina Michelle Jakobsen (Tanska), joka nimitettiin hieman aikaisemmin Euroopan tilintarkastustuomioistuimen jäseneksi edeltäjänsä Henrik Otbon jäljellä olevaksi toimikaudeksi, eli 28.2.2018 asti, antaa unionin tuomioistuimessa vakuutuksen. Euroopan komission jäsenten tavoin tilintarkastustuomioistuimen jäsenet vakuuttavat unionin tuomioistuimessa pidettävässä juhlallisessa istunnossa, että he noudattavat tehtävistään johtuvia velvollisuuksia.

16. joulukuuta

**Euroopan unionin lainsäädäntöelimet
hyväksyvät Euroopan unionin tuomioistuimen
rakenteen uudistamisen**

(ks. s. 48)

B. VUOSI LUKUINA

Vuonna 2015 Euroopan unionin tuomioistuimen lainkäyttötoiminnan tahti on ollut erityisen kova, sillä sen muodostamissa tuomioistuimissa vireille pantujen ja ratkaistujen asioiden lukumäärä on ollut suurempi kuin koskaan aikaisemmin toimielimen historiassa. Tämä työmäärän kasvu on heijastunut myös kyseisiä tuomioistuimia päivittäin tukevien hallintopalvelujen toimintaan.

Toimielin vuonna 2015

BUDJETTI 2015

357

MILJOONAA EUROA

63

TUOMARIA

11

JULKIS-
ASIAMIES-
TÄ

28 jäsenvaltiosta

2 122

virkamiestä ja toimihenkilöä

837
miestä

1 285
naista

Lainkäyttötöiminnan vuosi

(kaikissa tuomioistuimissa yhteensä)

1 711

vireille tullutta asiaa

1 755

ratkaistua asiaa

142 140

kirjaamoihin toimitettua oikeudenkäyntiasiakirjaa

Keskimääräinen käsittelyaika:

16,1

kuukautta

Unionin tuomioistuin
Unionin yleinen tuomioistuin
Virkamiestuuomioistuin

15,6
20,6
12,1

2 845

Euroopan unionin virallisessa lehdessä julkaistua oikeudellista tiedonantoa

1 115 000

käännettyä sivua

628

istuntoa ja kokousta, joissa on järjestetty simultaanitulkkaus

Toimielimen vuosi

Lähes

1 900

kansallista tuomaria

Euroopan unionin tuomioistuimessa järjestetyissä seminaareissa tai koulutuksissa

16 377

vierailijaa

- lakimiesammat- tien edustajia
- toimittajia
- opiskelijoita
- kansalaisia

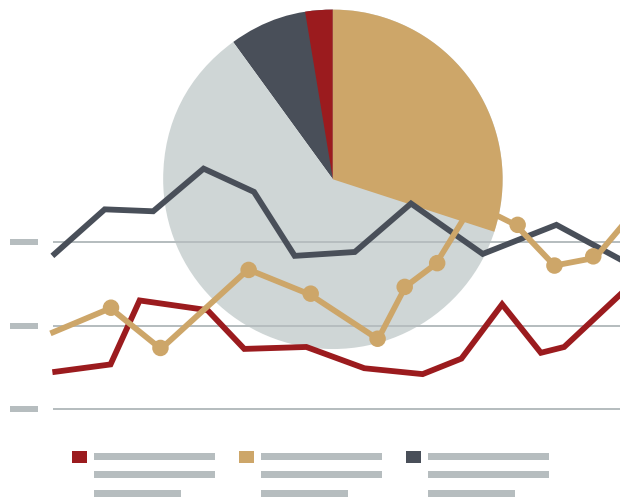

63

juhlatilaisuutta

2

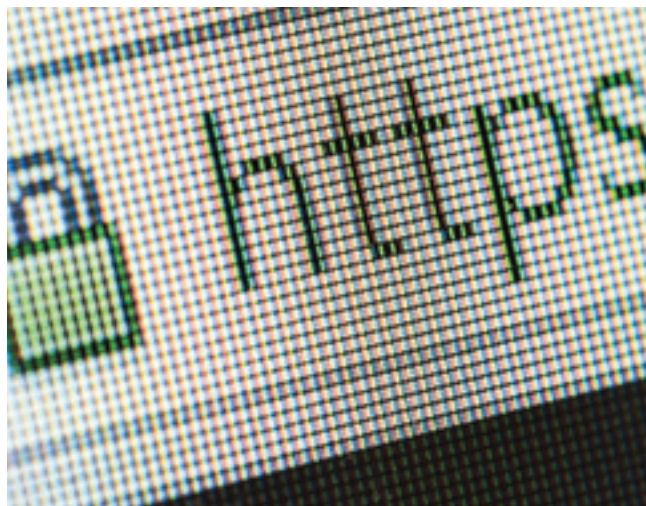
LAINKÄYTTÖTOIMINTA

A. VUODEN TÄRKEIMPIEN TUOMIOIDEN TARKASTELU

HENKILÖTIETOJEN SUOJA

Unionissa suojataan kansalaisten henkilötietoja. Lokakuussa 2015 unionin tuomioistuin täsmensi tämän perusoikeuskirjassa ja direktiivissä 95/46 vahvistetun suojan sisältöä. Suojataanko unionin kansalaisten henkilötietoja riittävästi unionissa ja sen ulkopuolella?

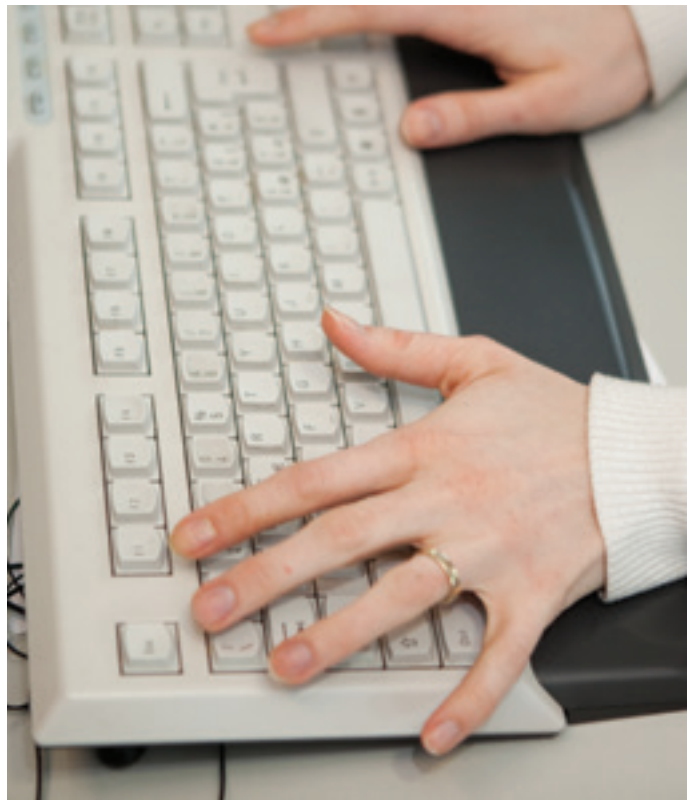
Itävallan kansalainen Maximilian **Schrems** ei halunnut enää Facebook-tilinsä tietoja siirrettävän Yhdysvaltoihin, koska hän katsoi, ettei henkilötietoja suojata siellä riittävästi tiedustelupalvelujen valvonnalta. Irlannin (Facebookin kotipaikka Euroopassa) valvontaviranomaiset eivät voineet komission päätöksen johdosta suorittaa tällaista tarkastusta, minkä vuoksi Schrems nosti kanteen High Court of Irelandissa, joka puolestaan pyysi unionin tuomioistuinta ottamaan kantaa Euroopan komission päätöksen soveltamisalaan ja pätevyYTEEN. Unionin tuomioistuin totesi pätevämmäksi komission vuonna 2000 antaman päätöksen, jonka mukaan suojan taso Yhdysvalloissa oli riittävä, jotta henkilötietoja voidaan siirtää unionista kyseiseen maahan. Unionin tuomioistuin totesi, että yhdysvaltalaisista ns. **safe harbour** -lainsäädäntöä,

johon komissio oli tukeutunut, sovelletaan vain yhdysvaltalaisiin yrityksiin, eikä se siis estä yhdysvaltalaisia viranomaisia saamasta pääsyä unionin jäsenvaltioista siirrettyihin tietoihin. Se täsmensi, että komission päätöksestä riippumatta kansallisten valvontaviranomaisten on tutkittava kansalaisen tai yrityksen pyynnöstä, takaako kolmas maa henkilötietojen suojan riittävän tason. Näin ollen Irlannin valvontaviranomaisen on tutkittava, takaako Yhdysvallat sellaisen suojan tason, joka pääosiltaan vastaa unionissa taattua tasoa, jolloin Schremsin Facebookille sen käyttäjänä toimittamat tiedot voidaan tallentaa Yhdysvalloissa sijaitseville palvelimille. (6.10.2015 annettu tuomio Schrems, C-362/14)

Unionin tuomioistuimen mukaan unionin oikeus on esteenä myös sille, että jäsenvaltion viranomainen **siirtää henkilötietoja** toiselle jäsenvaltion viranomaiselle ja että tämä viranomaisella tämän jälkeen käsittelee niitä, jos kyseessä oleva henkilö ei ole saanut tästä etukäteen tietoa.

Smaranda Bara nosti yhdessä eräiden muiden romanialaisten kanssa romanialaisessa tuomioistuimessa kanteen, koska verottaja oli toimittanut heidän ilmoittamansa tulotiedot sairausvakuutuskassalle, joka vaati heitä suorittamaan maksamattomat sairausvakuutusmaksut. Unionin tuomioistuin katsoi romanialaisen tuomioistuimen saatettua asian sen käsiteltäväksi, että henkilötietodirektiivin mukaan viranomaisen on ilmoitettava asianomaiselle henkilölle hallussaan olevien henkilötietojen siirtämisestä edelleen. Vaikka viranomaisella voidaan vapauttaa tästä velvollisuudesta kansallisella lailla, tällaisessa laissa on määriteltävä siirrettävät tiedot ja siirtämisen toteuttamistavat.

Tietoja vastaanottavan viranomaisen on puolestaan informoitava kyseessä olevaa henkilöä tietojenkäsittelyn tarkoituksista sekä tämän oikeudesta saada itseään koskevia tietoja ja oikeudesta niiden oikaisuun. (1.10.2015 annettu tuomio Bara ym., C-201/14)

KULUTTAJANSUOJA

Miltä osin elintarvikkeen pakkauksessa olevat kuvat voivat johtaa kuluttajaa harhaan? Hedelmäteiden pakkauksessa oli vadelman ja vaniljankukkien kuvia. Vaikka pakkauksen ainesosaluettelo oli täsmällinen, hedelmäteiden ei todellisuudessa sisältänyt luonnollisia ainesosia. Unionin tuomioistuin totesi, että unionin oikeuden mukaan kuluttajan on saatava **oikea, neutraali ja objektiivinen tieto**. Kun elintarvikkeen merkinnät viittaavat siihen, että se sisältää ainesosan, joka tosiasiallisesti puuttuu siitä, kuluttajaa voidaan johtaa harhaan, vaikka ainesosaluettelo olisikin täsmällinen. (4.6.2015 annettu tuomio Teekanne, C-195/14)

Unionin tuomioistuin selvensi myös eurooppalaisten kuluttajien oikeuksia, jotka liittyvät **kivennäisvesien merkintöihin**. Se vahvisti, että pulloissa ilmoitetun natriumpitoisuuden on vastattava vedessä kaikissa muodoissa olevan natriumin (pöytäsuola ja natriumbikarbonaatti) kokonaismäärää. Kuluttajaa voidaan johtaa harhaan, jos veden esitetään sisältävän vähän natriumia tai olevan vähäsuolainen, vaikka se sisältää runsaasti natriumbikarbonaattia. (17.12.2015 annettu tuomio Neptune Distribution, C-157/14)

Kuluttajansuoja ulottuu myös **kulutustavaroiden kauppaan ja niihin liittyviin takuisiin**. Alankomaiden kansalainen oli ostanut autokorjaamosta käytetyn ajoneuvon, joka syttyi palamaan kesken matkan kolme kuukautta myöhemmin. Unionin tuomioistuin vahvisti, että kansallinen tuomioistuin voi soveltaa omasta aloitteestaan asiaa koskevaa eurooppalaista lainsäädäntöä, jossa kevennetään kuluttajan todistustaakkaa. Kuuden kuukauden kuluessa tavarantoimittajan luovutushetkestä ilmenevän virheen oletetaan pääsääntöisesti olleen olemassa luovutushetkellä. Kuluttajan on näytettävä toteen virheen olemassaolo mutta hänen ei tarvitse näyttää toteen virheen syytä eikä osoittaa, että virhe johtuu myyjästä. (4.6.2015 annettu tuomio Faber, C-497/13)

Lentoliikenteen alalla unionin tuomioistuin täsmensi jälleen matkustajien oikeuksien sisältöä. Kun sähköisessä varausjärjestelmässä esitetään unionissa sijaitsevalta lentoasemalta lähteville

lentoille useita eri lentoreittejä, siinä on aina ilmoitettava lopullinen hinta ja eriteltävä kunkin kyseiseen reittivaihtoehtoon sisältyvän lentoliikennepalvelun hinta. Nämä hinnat on ilmoitettava kutakin tarjottua lentoa eikä ainoastaan matkustajan valitsemaa lentoa kohti. Kuluttajan on voitava vertailla tehokkaasti eri lentopalvelujen hintoja. (15.1.2015 annettu tuomio Air Berlin, C-573/13)

Unionin tuomioistuin vahvisti myös, että unionin asetuksen mukaan lentoliikenteen harjoittajan on maksettava korvaus (250–600 euroa) matkustajille, joiden lento on peruuntunut. Tämä velvollisuus koskee myös lentokoneen odottamattomia teknisiä vikoja, sillä myös tällaisessa tilanteessa lentoliikenteen harjoittajat ovat velvollisia maksamaan matkustajille korvauksen. Lentoliikenteen harjoittajat voidaan vapauttaa velvollisuudestaan vain täysin poikkeuksellisissa tapauksissa (lentoturvallisuuteen vaikuttava piilevä valmistusvirhe, sabotaasi tai terroriteko). (17.9.2015 annettu tuomio van der Lans, C-257/14)

Unionin tuomioistuin otti lisäksi kantaa vakituiseen asunnon hankkimista varten **kiinnitysluottosopimuksen** tehneiden kuluttajien suojaan. Jos sopimus sisältää lainvastaisen korkoehdon, kansallinen tuomioistuin voi joko laskea koron uudelleen tai jättää ehdon soveltamatta, jos se pitää sitä kohtuuttomana. (21.1.2015 annettu tuomio Unicaja Banco, yhdistetyt asiat C-482/13 ym.)

MAAHANMUUTTAJIEN OIKEUDET JA VELVOLLISUUDET

Jäsenvaltioihin asettautuneiden kolmansien maiden kansalaisten kotouttamissäännöillä pyritään edistämään taloudellista ja sosiaalista yhteenkuuluvuutta näissä valtioissa. Unionin oikeuden mukaan jäsenvaltiot voivat myöntää pitkään oleskelleen henkilön aseman sellaisille kolmansien maiden kansalaisille, jotka ovat oleskelleet laillisesti ja yhtäjaksoisesti kyseisen jäsenvaltion alueella viiden vuoden ajan ennen hakemuksen jättämistä.

Alankomaissa kolmansien maiden kansalaisten on sakon uhalla läpäistävä **kotoutumiskoe** osoittaakseen hankkineensa riittävän kielitaidon sekä riittävät tiedot Alankomaiden yhteiskunnasta. Vastauksena alankomaalaisen tuomioistuimen esittämään kysymykseen unionin tuomioistuin totesi, että jäsenvaltiot voivat vaatia, että pitkään oleskelleet henkilöt läpäisevät tällaisen kokeen. Tämän velvollisuuden yksityiskohtaiset täytäntöönpanosäännöt (esimerkiksi kirjoittautumismaksun määrä) eivät kuitenkaan saa vaarantaa unionin oikeudessa tavoitellun sosiaalisen yhteenkuuluvuuden päämäärän toteuttamista. (4.6.2015 annettu tuomio P ja S, C-579/13)

Unionin direktiivin mukaan jäsenvaltiossa laillisesti oleskelevalle kolmannen maan kansalaiselle on tietyin edellytyksin oikeus **perheenyhdistämiseen**. Perheenjäsenet, jotka haluavat asettua tällaisen henkilön luokse, voidaan esimerkiksi velvoittaa läpäisemään kotoutumiskoe. Alankomaalainen tuomioistuin halusi tietää, onko tällainen koe sopusoinnussa perheenyhdistämisdirektiivin kanssa. Unionin tuomioistuin totesi, että jäsenvaltiot voivat vaatia, että kolmansien maiden kansalaiset läpäisevät kotoutumiskokeen ennen perheenyhdistämistä. Henkilön erityiset

olosuhteet on kuitenkin otettava huomioon hänen vapauttamisekseen tällaisesta velvollisuudesta, jos hän ei kykene osallistumaan kyseiseen kokeeseen tai läpäisemään sitä (esimerkiksi ikänsä tai terveydentilansa vuoksi). (9.7.2015 annettu tuomio K ja A, C-153/14)

Unionin oikeudessa on annettu myös kaikissa jäsenvaltioissa sovellettavia sääntöjä, jotka koskevat jäsenvaltion alueella laittomasti oleskelevien kolmansien maiden kansalaisten säilöönottoa ja maastapoistamista.

Italialainen rikostuomioistuin esitti unionin tuomioistuimelle kysymyksen ns. palauttamisdirektiivistä. Unionin tuomioistuin totesi, että jäsenvaltio voi perusoikeuksia kunnioittaen määrätä **rikosoikeudellisia seuraamuksia** (kuten Italiassa määrättävän vankeusrangaistuksen, jonka pituus on yhdestä neljään vuotta) kolmannen maan kansalaiselle, joka palautetaan ensin palauttamismenettelyssä alkuperämaahansa mutta tulee uudelleen laittomasti kyseiseen valtioon vastoin maahantulokielttoa. (1.10.2015 annettu tuomio SkerdjanCelaj, C-290/14)

TYÖNTEKIJÖIDEN OIKEUKSIEN SUOJAAMINEN

Unionin oikeudessa pyritään säilyttämään työntekijöiden ammatillisten velvollisuuksien ja yksityiselämän välinen tasapaino. Siinä on säädetty useista työsopimusten yksityiskohtaisista täytäntöönpanosäännöistä, kuten työajan järjestämisestä.

Vähimmäispalkan vahvistaminen ei lähtökohtaisesti kuulu unionin oikeuteen. Siinä voidaan kuitenkin antaa joitakin sääntöjä sosiaalisten näkökohtien ja kilpailun edellytysten huomioon ottamiseksi.

Pääsääntöisesti viikoittainen työaika voi olla korkeintaan 48 tuntia, ja jokaisella työntekijällä on oltava oikeus päivittäiseen ja viikoittaiseen vähimmäislepojaksoon. Euroopan komission mielestä Kreikka ja Irlanti eivät olleet noudattaneet näitä sääntöjä. Se nosti kanteet unionin tuomioistuimessa, joka totesi Kreikan rikkoneen unionin oikeutta, sillä lääkärin ammatin harjoittamiselle ei ollut asetettu enintään 48 tunnin **viikoittaista työaikaa** eikä myöskään päivittäistä ja viikoittaista **vähimmäislepojaksoa**.

Sen sijaan komissio ei kyennyt näyttämään, että Irlanti olisi laininlyönyt velvollisuutensa, jotka koskevat erikoistuvien sairaalalääkärien työoloja. (9.7.2015 annettu tuomio komissio v. Irlanti, C-87/14 ja 23.12.2015 annettu tuomio komissio v. Kreikka, C-180/14)

Vastauksena espanjalaisen tuomioistuimen esittämään kysymykseen unionin tuomioistuin täsmensi, että asennus- ja huoltotyötä tekevien työntekijöiden, joilla ei ole kiinteää tai tavanomaista työpaikkaa, matkat kotoaan päivän ensimmäisen asiakkaan luo ja viimeisen asiakkaan luota kotiinsa ovat työaikaa. Siten aikaa, jonka nämä työntekijät joutuvat viettämään ajoneuvossaan – joskus ajassa yli 100 kilometrin päässä kotoaan olevan asiakkaan luo – ei voida pitää lepoaikana. (10.9.2015 annettu tuomio Federación de Servicios Privados del sindicato Comisiones obreras, C-266/14)

Unionin tuomioistuin totesi lisäksi saksalaisessa asiassa, että julkista hankintaa koskevan sopimuksen tekemisen edellytykseksi voidaan asettaa se, että tarjoajat sitoutuvat maksamaan suoritukset toteuttaville työntekijöille kyseisen jäsenvaltion **vähimmäispalkkaa**. (17.11.2015 annettu tuomio RegioPost, C-115/14)

VAPAAN KILPAILUN TURVAAMINEN

Vapaa kilpailu on olennainen edellytys unionin sisämarkkinoiden moitteettomalle toiminnalle. Euroopan unionin tuomioistuin valvoo niiden sääntöjen noudattamista, joilla on tarkoitus varmistaa sisämarkkinoilla toimivien yritysten välinen rehti kilpailu ja taata kuluttajille laadukkaampia tuotteita ja palveluja edullisempaan hintaan.

Unionin tuomioistuin ja unionin yleinen tuomioistuin saavat joka vuosi käsiteltäväkseen useita riita-asioita, joissa on kyse kilpailua sisämarkkinoilla estävistä, rajoittavista tai vääristävistä menettelytavoista. Tällaisia asioita ovat

- ◆ yrityksiä suosivat valtiontuet
- ◆ yrityskeskittymät (yrityskauppa tai sulautuminen, joista tulee lainvastaisia, jos ne synnyttävät määräävän aseman tai vahvistavat tällaista asemaa, joka voi johtaa väärinkäyttöihin)
- ◆ kartellit (yritysten väliset sopimukset muun muassa markkinoiden jakamisesta tai tuotantokiintiöiden tai hintojen vahvistamisesta).

Vuonna 2015 unionin yleinen tuomioistuin piti voimassa komission päätöksen, jossa oli kielletty **rahoitusmarkkinoilla** toimivien kahden yhtiön, Deutsche Börsen (Saksan pörssi) ja NYSE Euronextin (New Yorkin, Pariisin, Amsterdamin, Brysselin ja Lissabonin pörssit) välinen yrityskeskittymä. Suunniteltu keskittymä olisi voinut johtaa määräävään markkina-asemaan tai lähes monopoliasemaan, mikä olisi ollut muille talouden toimijoille vahingollista. (9.3.2015 annettu tuomio Deutsche Börse v. komissio, T-175/12)

Käsitellessään valitusta unionin yleisen tuomioistuimen vuotta aikaisemmin antamasta tuomiosta, joka koski kartellia **nestekidepaneelien** (LCD-näytöt) markkinoilla, unionin tuomioistuin piti voimassa taiwanilaisyhtiö InnoLuxille määrätyn 288 miljoonan euron ehkäisevän sakon. Komissio oli määritellyt asianmukaisesti markkinat, joilla yhtiö toimi. Markkinat käsittivät sellaiset lopputuotteet, joihin LCD-näyttöjä (tietokoneita, televisioita) on liitetty, eivätkä pelkästään näyttöjä. Näin ollen unionin tuomioistuin piti voimassa unionin yleisen tuomioistuimen tuomion ja siten myös komission päätöksen. (9.7.2015 annettu tuomio InnoLux v. komissio, C-231/14 P)

Unionin yleinen tuomioistuin kumosi komission päätöksen, jossa oli määrätty useille lentoyhtiöille yhteensä noin 790 miljoonan euron sakot osallistumisesta **lentorahtimarkkinoilla** toimineeseen kartelliin. Kilpailunvastaiset toimet koskivat ns. polttoaine- ja turvalisiä (jotka oli otettu käyttöön 11.9.2001 tapahtuneiden terrori-iskujen jälkeen edellytettyjen turvatoimien varmistamiseksi). Unionin yleinen tuomioistuin kumosi nämä sakot todettuaan, että komission päätöksessä oli lentoyhtiöiden puolustautumiskeuksia loukkaavia sisäisiä ristiriitaisuuksia. (16.12.2015 annettu tuomio Air Canada ym. v. komissio, T-9/11 ym.)

ULKOPOLITIikka JA RAJOITTAVAT TOIMENPITEET

Ns. rajoittavat toimenpiteet ovat ulkopolitiikan väline, jolla unioni pyrkii saamaan aikaan poliittisen muutoksen tai toimintatapojen muutoksen kolmannessa maassa. Rajoittavat toimenpiteet voidaan toteuttaa asesaartona, varojen jäädyttämisenä, Euroopan unionin aluetta koskevana maahantulo- ja kauttakulkukieltona, maahantuonti- ja vientikieltona jne. Ne voivat kohdistua hallituksiin, yhtiöihin, luonnollisiin henkilöihin sekä ryhmiin tai järjestöihin (kuten terroristiryhmiin).

Unionin tuomioistuin ja unionin yleinen tuomioistuin ovat jo käsitelleet useita asioita, jotka koskevat eri maista, kuten Afganistanista, Valko-Venäjältä, Norsunluurannikolta, Egyptistä, Iranista, Libyasta, Venäjältä, Syyriasta, Tunisias-ta, Ukrainasta ja Zimbabwesta peräisin oleville järjestöille ja henkilöille määrättyjä seuraamuksia.

Unionin yleisen tuomioistuimen mukaan neuvosto voi olettaa, että henkilöllä on siteitä maan johtoon, pelkästään sillä perusteella, että tämä on sukulaissuhteissa sen johtajiin. Unionin yleinen tuomioistuin vahvisti siten Syyrian presidentin **Bashar al-Assadin** setää **Mohammed Makhoulia** vastaan toteutettujen rajoittavien toimenpiteiden laillisuuden. (21.1.2015 annettu tuomio Makhoul v. neuvosto, T-509/11)

Sitä vastoin unionin yleinen tuomioistuin katsoi, että neuvosto ei voi jäädyttää henkilön varoja täsmentämättä, mistä tätä syytetään ja millä tavoin tämä olisi vastuussa. Neuvosto ei siten voinut katsoa, että **Andriy Portnov** (Ukrainan entisen presidentin Viktor Janukovytsin entinen neuvonantaja) olisi vastuussa varojen väärinkäytöstä Ukrainassa pelkästään sillä perusteella, että hänestä oli tehty esitutkinta kyseisessä maassa. (26.10.2015 annettu tuomio Portnov v. neuvosto, T-290/14)

Lisäksi unionin yleinen tuomioistuin kumosi suurimman osan toimista, joilla oli määrätty valkovenäläisen jalkapalloseuran **Dynamo-Minsk** varojen jäädyttämisestä, sillä neuvosto ei ollut osoittanut, että seuran omistajat kannattaisivat Valko-Venäjän presidentin Lukashenkon järjestelmää tai hyötyisivät siitä. (6.10.2015 annettu tuomio FC Dynamo-Minsk v. neuvosto, T-275/12 ja T-276/12)

EUROALUE JA SEN KRIISI

Lopettaakseen useiden jäsenvaltioiden veloista euroalueen kriisin seurauksena esitetyt spekulatiot Euroopan keskuspankki (EKP) päätti vuonna 2012 ottaa käyttöön uuden rahoitusmekanismin. Se lupasi ostaa rajoituksetta jäsenvaltion liikkeeseen laskemia velkakirjoja poikkeuksellisessa rahapolitiikan häiriötilanteessa (**rahapoliittisten suorien kauppojen** mekanismi tai OMT). EKP pyrki siten estämään markkinoilla odotetun korkotason nousun rahoittaakseen sellaisten jäsenvaltioiden (kuten Kreikka, Espanja ja Portugali) velkoja, jotka olivat heikentyneet taloudellisen tilanteensa huononemisen seurauksena. EKP:n mukaan jo pelkkä tämän ohjelman julkistaminen riitti tavoitellun vaikutuksen saavuttamiseen (ohjelmaa ei käytännössä koskaan pantu täytäntöön).

Saksan liittovaltion perustuslakituomioistuin, joka käsitteli EKP:n OMT-ohjelmaa vastustaneiden yksityisten tekemiä valituksia, kysyi unionin tuomioistuimelta, oliko tämä ohjelma yhteensopiva unionin oikeuden kanssa.

Unionin tuomioistuin totesi, että EKP:llä oli toimivalta ottaa käyttöön tällainen ohjelma, sillä se kuuluu yhtenäiseen rahapolitiikkaan, jota EKP:n on toteutettava hintatason vakauden ylläpitämiseksi. EKP ei ollut myöskään rikkonut unionin oikeudessa asetettua valtion velkasitoumusten keskuspankkirahoituksen kieltoa. Vaikka unionin oikeuden mukaan EKP ei saa tukea yksittäistä jäsenvaltiota, sillä on kuitenkin mahdollisuus ostaa valtion velkojilta kyseisen valtion liikkeeseen laskemia arvopapereita. (16.6.2015 annettu tuomio Gauweiler ym., C-62/14)

B. LAINKÄYTTÖTOIMINNAN KESKEISIÄ LUKUJA

UNIONIN TUOMIOISTUIN

Unionin tuomioistuimen käsiteltäväksi voidaan saattaa

- ◆ **ennakkoratkaisupyyntöjä**, jos kansallinen tuomioistuin pitää unionin antaman toimen tulkintaa tai pätevyyttä epäselvänä. Tällöin kansallinen tuomioistuin lykkää vireillä olevan asian käsittelyä ja pyytää unionin tuomioistuinta tulkitsemaan kyseisiä säännöksiä tai lausumaan niiden pätevyydestä. Unionin tuomioistuimen ratkaisussa esitetyn selvennyksen perusteella kansallinen tuomioistuin voi ratkaista käsiteltäväkseen saatetun asian. Asioissa, joissa vastaus on saatava pikaisesti (esim. turvapaikka-, rajavalvonta- tai lapsikaappaustapauksissa), noudatetaan kiireellistä ennakkoratkaisumenettelyä
- ◆ **valituksia** unionin yleisen tuomioistuimen ratkaisusta, jotka unionin tuomioistuin voi kumota muutoksenhaun perusteella
- ◆ **suoria kanteita**, joissa tuomioistuinta vaaditaan
 - kumoamaan unionin toimi (kumoamiskanne) tai
 - toteamaan, että jäsenvaltio ei ole noudattanut unionin oikeutta (jäsenyyssvelvoitteiden noudattamatta jättämistä koskeva kanne). Jos jäsenvaltio ei noudata tuomiota, jossa sen on todettu jättäneen jäsenyyssvelvoitteensa noudattamatta, unionin tuomioistuin voi määrätä rahamääräisen seuraamuksen ns. toisen jäsenyyssvelvoitteiden noudattamatta jättämistä koskevan kanteen seurauksena
- ◆ **lausuntopyyntö** siitä, onko unionin ja kolmannen valtion tai kansainvälisen järjestön välillä suunniteltu sopimus perussopimusten mukainen. Pyyntöä voi esittää jäsenvaltio tai unionin toimielin (parlamentti, neuvosto tai komissio).

713

vireille tullutta
asiaa

436

joista
4 kiireellistä

ennakkoratkaisumenettelyä

Eniten pyyntöjä esittäneet jäsenvaltiot:

Saksa:	79
Italia:	47
Alankomaat:	40
Espanja:	36
Belgia:	32

48 suoraa
kannetta,

joista

34 jäsenyysvelvoitteiden noudattamatta
jättämistä koskevaa kannetta ja

3 ns. toista jäsenyysvelvoitteiden
noudattamatta jättämistä koskevaa
kannetta

215

valitusta
unionin yleisen
tuomioistuimen
ratkaisuista

3

lausuntoa

616
ratkaistua asiaa

404

ennakkoratkaisumenettelyä

70 suoraan kannetta,

joista **26** todettua jäsenyysvelvoitteiden noudattamatta jättämistä
13 jäsenvaltiota vastaan,

joista **3** ns. toista jäsenyysvelvoitteiden noudattamatta jättämistä koskevaa kannetta

Valitukset unionin yleisen tuomioistuimen ratkaisuksista

134

joista 25 johti unionin yleisen tuomioistuimen ratkaisun kumoamiseen

1

lausunto

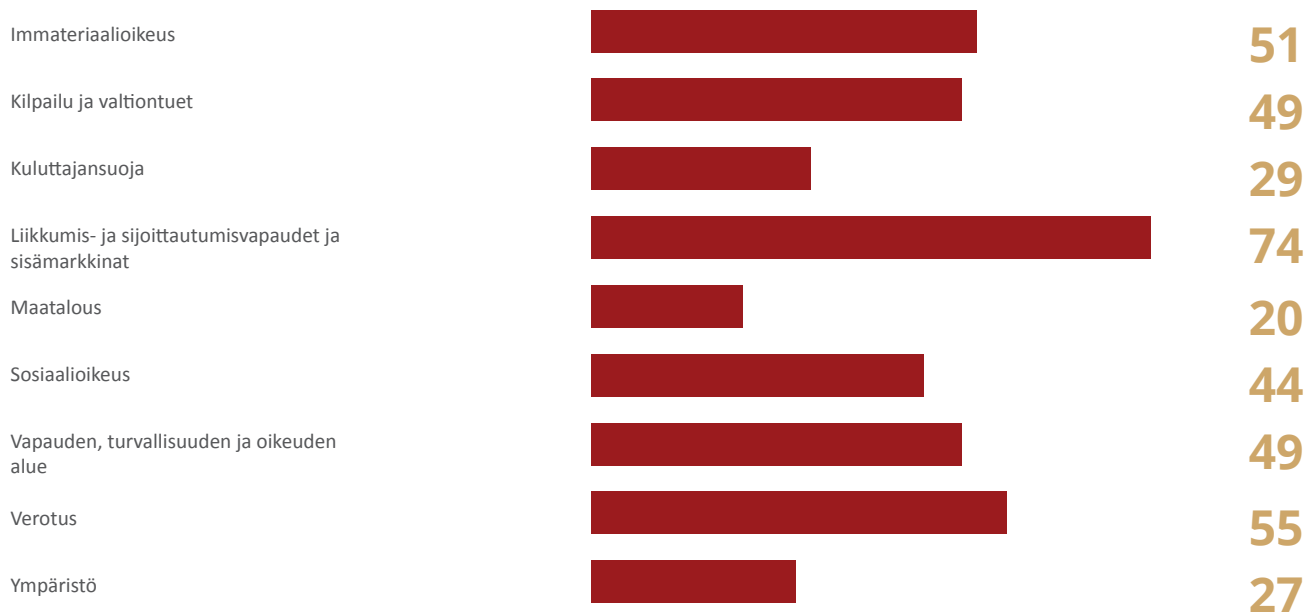
Keskimääräinen käsittelyaika

15,6
kuukautta

Kiireelliset ennakkoratkaisumenettelyt: 1,9 kuukautta

Tärkeimmät käsitellyt aiheet:

UNIONIN YLEINEN TUOMIOISTUIN

Unionin yleinen tuomioistuin ratkaisee yksityisten ja yritysten nostamat kanteet heille osoitetuista unionin toimista tai toimista, jotka koskevat heitä suoraan ja erikseen, sekä jäsenvaltioiden nostamat kanteet. Suuri osa oikeudenkäyntiasioista koskee taloudellisia kysymyksiä, kuten kilpailua ja valtiontukia, kaupan suojatoimenpiteitä ja Euroopan unionin tavaramerkkejä. Unionin yleisen tuomioistuimen tuomioista voidaan valittaa oikeuskysymysten osalta unionin tuomioistuimeen.

831

vireille tullutta asiaa

382
suoraa kannetta

Erittely kantajien mukaan:

342 yksityisten vireille saattamaa asiaa
39 jäsenvaltioiden vireille saattamaa asiaa
1 toimielimen vireille saattama asia

302 immateriaalioikeutta koskevaa kannetta

36 valitusta virkamies-tuomioistuimen ratkaisusta

Oikeusapupyyntöjä

67

Asianosainen, joka ei kykene suorittamaan oikeudenkäynnistä aiheutuvia kuluja, voi pyytää maksutonta oikeudenkäyntiä.

987

ratkaistua asiaa

851

suoraa kannetta

37

valitusta virkamies-
tuomioistuimen
ratkaisuista,

joista

14

johti virkamiestuomioistuimen
ratkaisun kumoamiseen

Keskimääräinen
käsittelyaika

20,6
kuukautta

Ratkaisut, joista on
valitettu unionin
tuomioistuimeen

27 %

Tärkeimmät käsitellyt aiheet:

Asiakirjoihin tutustuminen	21
Immateriaalioikeus	388
Julkiset hankinnat	22
Kilpailu ja valtiontuet	153
Maatalous	32
Rajoittavat toimenpiteet	60
Ympäristö	18

VIRKAMIESTUOMIOISTUIN

Virkamiestuomioistuin käsittelee Euroopan unionin toimielinten ja niiden henkilöstön (yhteensä noin 40 000 henkilöä unionin eri toimielimissä ja vi-rastoissa) väliset riidat. Nämä riidat koskevat pääasiallisesti varsinaisia työ-suhteita sekä sosiaaliturvajärjestelmää.

167

vireille tullutta asiaa

152

ratkaistua asiaa,

joista

14

sovintoon päätynyttä
asiaa,

eli yli

9 %

12,1
kuukautta

Keskimääräinen käsittelyaika

Ratkaisut, joista on valitettu
unionin yleiseen tuomioistuimeen

28 %

3

AVOIMUUDEN JA **YHTEYKSIEN VUOSI**

A. MERKITTÄVIÄ TAPAHTUMIA

Euroopan unionin tuomioistuimen yhteydet kansallisiin tuomioistuimiin ja unionin kansalaisiin eivät rajoitu oikeudenkäynteihin, vaan joka vuosi on lisäksi paljon muuta vuorovaikutusta.

Vuonna 2015 järjestettiin lukuisia tapaamisia ja keskusteluja, jotka osaltaan edistävät unionin oikeuden ja oikeuskäytännön tunnetuksi tekemistä ja lisäävät niiden ymmärtämistä.

17. huhtikuuta

European Law Moot Court Competition -kilpailun finaali

European Law Moot Court Competition, jonka European Law Moot Court Society on järjestänyt lähes 30 vuoden ajan, on oikeustapauskilpailu, jonka tarkoituksena on tehdä unionin oikeutta tunnetuksi oikeustieteen opiskelijoiden keskuudessa. Sitä pidetään **yhtenä maailman kovatasoisimmista kilpailuista**, ja sen finaali järjestetään vuosittain Euroopan unionin tuomioistuimessa, jossa unionin kaikista jäsenvaltioista sekä Yhdysvalloista tulevien opiskelijoiden muodostamat joukkueet kilpailevat toisiaan vastaan unionin tuomioistuimen, unionin yleisen tuomioistuimen ja virkamies-tuomioistuimen jäsenistä muodostuvien raatien arvioimissa oikeudenkäynneissä.

9. toukokuuta

Toimielimen avointen ovien päivä

Toukokuun 9 päivänä ranskalaisen ministerin Robert Schumanin 9.5.1950 pitämän puheen muistoksi kaikissa jäsenvaltioissa vietettävänä Eurooppa-päivänä Euroopan unionin tuomioistuimessa järjestetään avointen ovien päivä. Kansalaiset voivat tällöin tutustua paitsi toimielimen tehtävään ja toimintaan myös sen arkkitehtuuriin ja sen tiloissa oleviin jäsenvaltioiden lainaamiin taideteoksiin, joissa näkyvät eurooppalaiset taide- ja kulttuuriperinteet. Euroopan unionin tuomioistuimessa kävi **3 791 vierailijaa**, mikä on kaikkien aikojen ennätys.

8. kesäkuuta

Vassilios Skourisin kunniaksi laaditun juhlakirjan luovuttamiseksi järjestetty symposiumi

Tuomioistuimen presidenttinä 12 vuoden ajan toimineen Vassilios Skourisin kunniaksi laaditun juhlakirjan luovuttamiseksi järjestettiin symposiumi, jonka aiheena oli "Euroopan unionin tuomioistuin Vassilios Skourisin presidenttikaudella". Tässä tilaisuudessa, jonka puheenjohtajana toimi Ranskan Conseil d'État'n varapresidentti Jean-Marc Sauvé, useat jäsenvaltioiden korkeimpien oikeuksien presidentit ja entiset presidentit sekä Euroopan unionin toimielinten korkeat edustajat toivat esille unionin tuomioistuimen oikeuskäytännön tehtävän **vahvistaa oikeusvaltiota ja unionin oikeuden yhtenäisyyttä**.

28.–30. kesäkuuta

Tuomareiden keskustelufoorumi

159 tuomaria jäsenvaltioiden alimman oikeusasteen tuomioistuinta osallistui keskustelufoorumiin, jossa unionin tuomioistuinten tuomarit ja kansalliset tuomarit vaihtoivat ajatuksia unionin oikeutta koskevista kysymyksistä. Tällä vuosittain järjestettävällä tilaisuudella pyritään paitsi vahvistamaan unionin tuomioistuimen ja kansallisten tuomioistuinten välillä erityisesti ennakkoratkaisupyyntöjen yhteydessä käytävää oikeudellista vuoropuhelua myös edistämään unionin oikeuden tuntemusta ja yhdenmukaista soveltamista, sillä ensisijaisesti kansalliset tuomioistuimet soveltavat unionin oikeuden säännöksiä käsittelemissään eri oikeusriidoissa.

9. joulukuuta

Euroopan unionin tuomioistuimen historiallisten arkistojen avaamisen kunniaksi järjestetty virallinen juhlatilaisuus

Euroopan unionin tuomioistuimen historiallisten arkistojen Firenzessä toimivaan European University Instituteen toimittamisen yhteydessä järjestettiin virallinen juhlatilaisuus. Arkistot käsittävät yli 30 vuotta vanhoja toimielimen oikeudellisia ja hallinnollisia asiakirjoja, kuten sen ensimmäisen presidentin puheen ja ensimmäisen oikeudenkäyntiasiakirjan kirjaamisen, ja kertovat siten toimielimen kehityksestä. Juhlatilaisuuteen mennessä Firenzeen oli lähetetty jo **3 539 asiakirjaa**, eli 112 hyllymetriä, jotka esittelevät Euroopan rakentamisen historian oikeudellista ulottuvuutta.

Viralliset vierailut Euroopan unionin tuomioistuimeen

Euroopan unionin tuomioistuimessa kävi vuoden 2015 kuluessa useita jäsenvaltioiden merkkihenkilöitä. **Luxemburgin suurherttua** vieraili Euroopan unionin tuomioistuimessa lokakuussa *Magna Carta* -näyttelyn yhteydessä. Myös Slovenian pääministeri Miro Cerar, Tanskan oikeusministeri Martin Lidegaard, Portugalin ulkoasiainministeri Rui Chancerelle de Macheite ja Italian edustajainhuoneen puhemies Laura Boldrini tapasivat toimielimen jäseniä virallisilla vierailuilla Luxemburgissa. He jatkoivat osaltaan Euroopan unionin tuomioistuimen ja jäsenvaltioiden tuomioistuinten välistä instituutiotason oikeudellista vuoropuhelua.

B. KESKEISIÄ LUKUJA

Jatkuva vuoropuhelu lakimiesammattien edustajien kanssa

- Oikeudellinen vuoropuhelu kansallisten tuomareiden kanssa

1 627

tuomaria osallistui Euroopan unionin tuomioistuimessa järjestettyihin seminaareihin

- kansallisten tuomareiden osallistuminen tuomareiden vuosittaiseen keskustelufoorumiin tai 6–10 kuukauden harjoitteluun tuomioistuimen jäsenen kabinetissa
- Euroopan unionin tuomioistuimessa järjestetyt seminaarit
- yhteydenpito kansallisiin tuomareihin eurooppaoikeudellisten yhdistysten tai oikeudellisten verkostojen yhteydessä
- osallistuminen ylimpien ja ylempien kansallisten tuomioistuinten istuntokauden avajaistilaisuuksiin ja tapaamiset eurooppalaisten ylimpien tuomioistuinten presidenttien tai varapresidenttien kanssa

- Unionin oikeuden soveltamisen ja ymmärtämisen edistäminen lakimiesammattien edustajien keskuudessa

597

vierailijaryhmää,

- yhteydenpito jäsenvaltioiden asianajajiin tai hallitusten asiamiehiin
- yhteydenpito yliopistomaailmaan

joista

216

lakimiesammattien edustajien ryhmää

252

harjoittelijaa

opinto-ohjelmaansa kuuluvassa harjoittelussa

1 583

ulkopuolista,

toimielimen kirjastossa tutkimuksia suorittavaa opiskelijaa, tutkijaa tai opettajaa

Tehostettu vuoropuhelu unionin kansalaisten kanssa

 16 377 vierailijaa, joista 3 791 avointen ovien päivänä	 155 lehdistötiedotetta (yhteensä 1 869 kieliversiota)	 280 twiittiä Euroopan unionin tuomioistuimen Twitter-tilillä, jolla on 24 000 seuraajaa	 92 tutustumispyyntöä toimielimen hallinnollisiin asiakirjoihin ja historiallisiin arkistoihin
---	---	--	--

Noin

20 000 tietopyyntöä kuukaudessa

Säännönmukainen ja virallinen instituutioiden välinen vuoropuhelu

 23 virallista vierailua	 11 jäsenvaltioita tai kansainvälisiä järjestöjä edustavien henkilöiden kohteliaisuusikäyhtiä	 3 juhlallista istuntoa
--	---	---

4

TUOMIOISTUIMEN **HALLINTO**

A. TEHOKAS, MODERNI JA MONIKIELINEN HALLINTO

Toimielimen pääsihteerinä toimiva unionin tuomioistuimen kirjaaja johtaa hallintoyksiköitä presidentin alaisuudessa. Poikkeuksellisen tapahtumarikkaan vuoden päättyessä hän kiittelee eri yksiköiden työpanosta lainkäyttötoiminnan tukena.

Euroopan unionin tuomioistuimen lainkäyttötoiminnan poikkeuksellinen tahti vuonna 2015 on näkynyt myös eri yksiköiden tuottavuuden voimakkaana kasvuna. Tällaisten tulosten saavuttamiseksi toimielin käyttää jatkuvasti kaikkia eri keinoja voidakseen toteuttaa mahdollisimman hyvin ensiarvoisen tärkeät tavoitteensa eli laadun ja nopeuden asioiden käsittelyssä.

Samalla kun lainkäyttötoiminta on kasvanut ja unionin budjettiviranomaiset ovat asettaneet kullekin unionin toimielimelle velvollisuuden alentaa henkilöstömääräänsä viidellä prosentilla vuosina 2013–2017, Euroopan unionin tuomioistuin on päättänyt pitäytyä pääasiallisessa toiminnassaan vahvistamalla tuomioistuinta. Tätä kehitystä on paikallaan korostaa aikana, jona yksiköiden on vastattava haasteisiin, jotka liittyvät erityisesti unionin yleisen tuomioistuimen tuomarien lukumäärän kasvattamiseen, jonka molemmat lainsäädäntöelimet (Euroopan parlamentti ja Euroopan unionin neuvosto) ovat hyväksyneet.

Kuten tässä lyhyessä katsauksessa menneeseen vuoteen osoitetaan, toimielimen yksiköt osallistuvat täysimääräisesti työtapojen uudistamiseen. Tästä hyötyvät erityisesti asianosaiset, jotka voivat saada oikeudenkäyntiasiakirjat uusilla sähköisillä tiedonvälitystavoilla (e-Curia). Myös hallintotapoja on uudistettu siten, että sukupuolten välistä tasa-arvoa edistetään ja että koko henkilöstö sitoutuu ympäristönsuojeluun. Euroopan unionin tuomioistuin voi monikielisyyden asianmukaisen hallinnan johdosta käsitellä asian riippumatta siitä, millä unionin virallisella kielellä se on saatettu viireille, ja varmistaa, että sen oikeuskäytäntö on saatavilla kaikilla virallisilla kielillä.

Unionin toimielimiin sovellettavan varainhoitoasetuksen mukaisesti laadittavassa ja tuomioistuimen verkkosivuilla julkaistavassa vuotuisessa selvityksessä toimielimen talousarvio- ja varainhallinnasta on useita esimerkkejä siitä, miten henkilöstö ja eri yksiköt toteuttavat tehokkaasti ja dynaamisesti toimielimelle asetettuja tehtäviä perussopimusten mukaisesti.

Alfredo Calot Escobar
kirjaaja

Euroopan unionin tuomioistuin voi monikielisyyden asianmukaisen hallinnan johdosta käsitellä asian riippumatta siitä, millä unionin virallisella kielellä se on saatettu vireille, ja varmistaa, että sen oikeuskäytäntö on saatavilla kaikilla virallisilla kielillä.

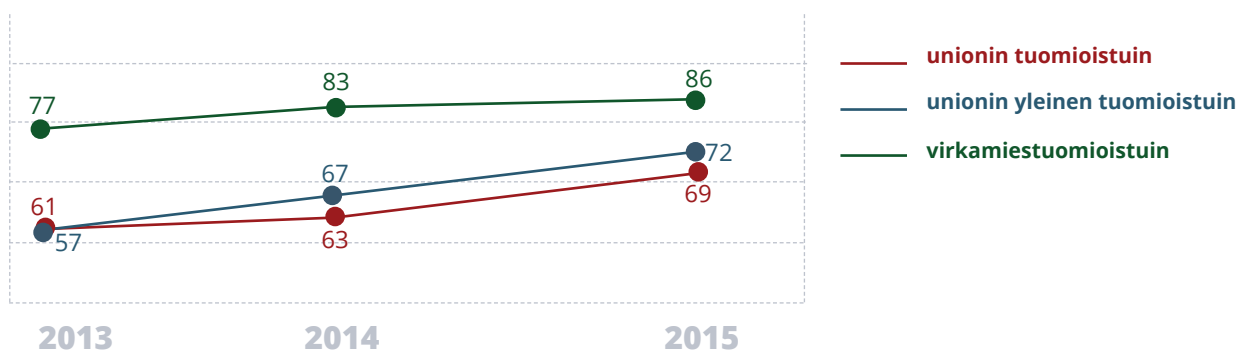

B. LUKUJA JA HANKKEITA

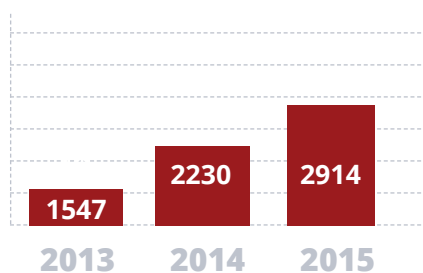
Paperittomuus lainkäyttötoiminnassa

Vuodesta 2011 lähtien tuomioistuinten kirjaamojen ja oikeudenkäynnin asianosaisten välinen yhteydenpito on tapahtunut e-Curia-sovelluksen avulla. Toimielimen yksiköt ovat kehittäneet sen erityisesti turvatakseen oikeudenkäyntiasiakirjojen sähköisen toimittamisen suojatusti. Tämän sovelluksen suosio on kasvanut asianosaisten ja jäsenvaltioiden edustajien keskuudessa, ja parhaillaan kehitelläänkin uutta versiota e-Curiasta, jotta oikeussubjekteille ja unionin tuomioistuimille voitaisiin tarjota entistä tehokkaampi palvelu.

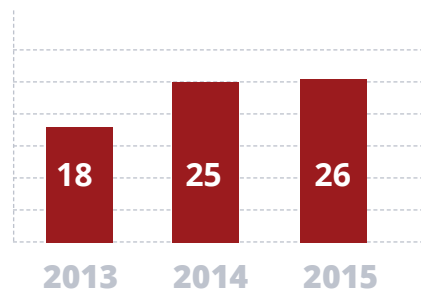
e-Curia-sovelluksen kautta toimitettujen oikeudenkäyntiasiakirjojen osuus

e-Curia-sovelluksen käyttäjätilien lukumäärä

e-Curia -sovellusta käyttävien jäsenvaltioiden lukumäärä

Miesten ja naisten välistä tasa-arvoa edistävä toimielin

2 122

virkamiestä ja toimihenkilöä
31.12.2015

Naisten osuus

53 %

hallintovirkamiehistä

1 287
61 %

835
39 %

Naisten osuus Euroopan unionin tuomioistuimen hallinnon vastuullisimmissa tehtävissä on unionin toimielinten keskitasoa. Vuonna 2015 yhdessä kaikkien johtotehtävissä toimivien naisten kanssa on kuitenkin pohdittu toimenpiteitä, joilla naisia kannustettaisiin hakemaan johtajien virkoja ja heidän osuuttaan vahvistettaisiin pysyvästi kaikilla hierarkian tasoilla.

35 %

(keskijohdon ja ylemmän johdon)
johtajista

Voimakas sitoutuminen ympäristönsuojeluun

Euroopan unionin tuomioistuin on useiden vuosien ajan toteuttanut kunnianhimoista ympäristöpolitiikkaa. Se pyrkii noudattamaan kaikkein tiukimpia kestävästä kehityksestä ja ympäristönsuojelua koskevia standardeja.

Se on sitoutunut menettelyyn, jossa se voidaan rekisteröidä EMAS-ympäristöjärjestelmään (Eco Management and Audit Scheme).

Tämä ympäristöasioiden hallinta- ja auditointijärjestelmä luotiin vuonna 1993 eurooppalaisella asetuksella, jossa tiukat edellytykset täyttävälle organisaatiolle myönnetään oikeus rekisteröintiin osoituksena niiden ympäristönsuojelun tasosta. Euroopan unionin tuomioistuin on tässä tarkoituksessa kehittänyt todellisen ympäristöpolitiikan, jonka avulla se voi jo nyt mitata ympäristötoimiensa vaikutuksia.

Monikielisyyden asianmukainen hallinta

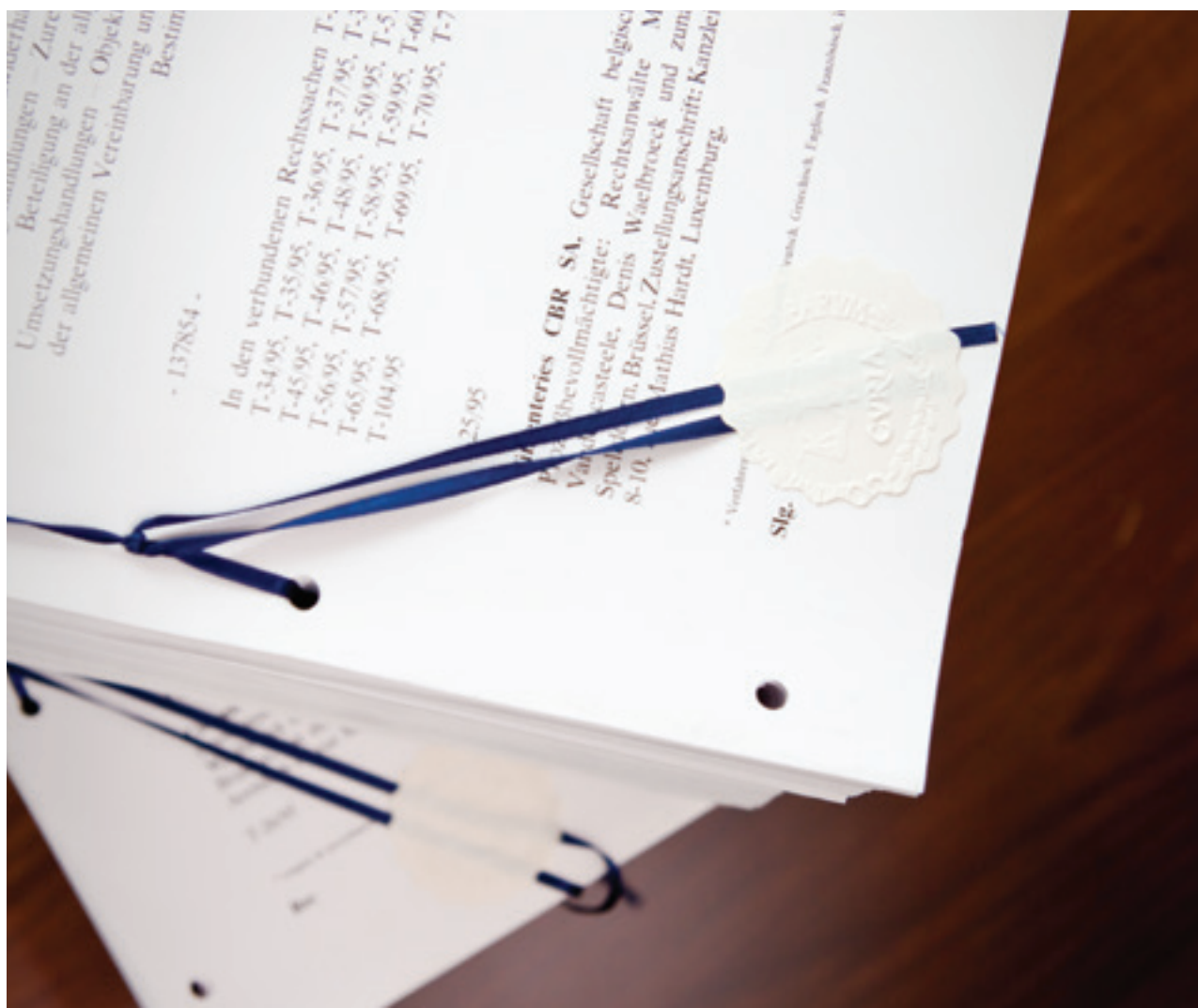
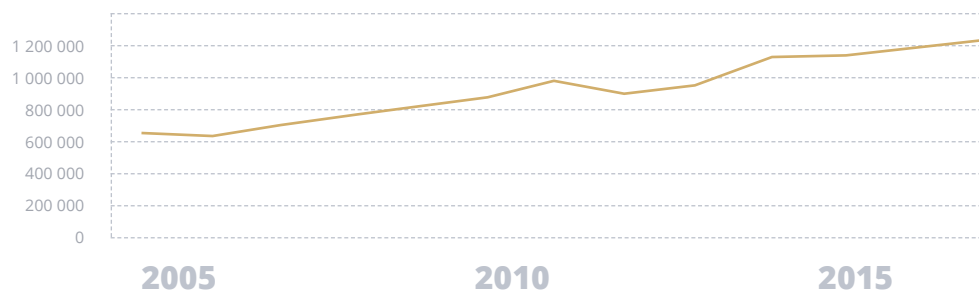
Euroopan unionin tuomioistuin on monikielinen oikeuslaitos, jonka on voitava käsitellä asia riippumatta siitä, millä unionin virallisella kielellä se on saatettu vireille, ja varmistaa, että sen oikeuskäytäntö on saatavilla kaikilla virallisilla kielillä.

Monikielisyyden säilyttäminen edellyttää rationaalista ja pragmaattista hallintoa tilanteessa, jossa virallisten kielten lukumäärä on kasvanut (11 kielestä 24 kieleen kymmenessä vuodessa), toimielimelle myönnettyjä määrärahoja valvotaan tiukasti ja sen muodostamien tuomioistuinten käsiteltäviksi saatettujen asioiden lukumäärä on jatkuvasti kasvanut (yli 50 % kymmenessä vuodessa). Euroopan unionin tuomioistuin on toteuttanut useita sisäisiä säästötoimia vähentääkseen kielipalvelujen työmäärää ja lisäksi turvautunut uuteen teknologiaan tehostaakseen ja nopeuttaakseen toimintaansa.

Kielipalvelujen toiminta lukuina

	75 tulkkia istunnoissa ja kokouksissa	625 juristi-lingvistiä kirjallisten asiakirjojen kääntämiseen
24 mahdollista oikeudenkäyntikieltä	 23 kieliyksikköä	
552 mahdollista kieliyhdistelmää	 1 115 000 käännettyä sivua käännösosastolla vuonna 2015 Käännöstarpeen väheneminen vuonna 2015 (sisäiset säästötoimet): 482 000 sivua	

Käännettävien sivujen lukumäärän kehitys

5

KATSE TULEVAAN: TUOMIOISTUIMEN **RAKENTEEN UUDISTAMINEN**

Unionin lainsäätäjä hyväksyi 16.12.2015 asetuksen, jolla uudistetaan Euroopan unionin tuomioistuimen rakennetta. Tämän uudistuksen tarkoituksena on vastata unionin yleisen tuomioistuimen – jossa oli 28 tuomaria vuonna 2015 – välittömään tarpeeseen ja tehostaa pysyvästi unionin tuomioistuinjärjestelmää kokonaisuudessaan.

56

tuomaria unionin yleisen tuomioistuimeen

2 tuomaria jäsenvaltiota kohti

Uudistus toteutetaan kolmessa vaiheessa:

- ◆ Ensimmäisessä vaiheessa unionin yleisen tuomioistuimen tuomarien lukumäärä nousee 12:lla, mikä toteutui osittain huhtikuussa 2016.
- ◆ Syyskuussa 2016 eli unionin yleisen tuomioistuimen seuraavassa osittaisessa uudistamisessa tuomarien lukumäärä nousee seitsemällä, kun virkamiestuomioistuin sisällytetään unionin yleiseen tuomioistuimeen. Euroopan unionin tuomioistuin muodostuu tällöin enää kahdesta tuomioistuimesta (unionin tuomioistuin ja unionin yleinen tuomioistuin).
- ◆ Syksyllä 2019 eli unionin yleisen tuomioistuimen seuraavassa uudistamisvaiheessa tuomarien lukumäärä nousee vielä yhdeksällä, jolloin tuomareita on kaikkiaan 56. Tuomioistuimessa on tällöin kaksi tuomaria kustakin jäsenvaltiosta. Jäsenvaltioiden hallituksia kehoitetaan pitämään tuomarinimityksissä mielessä miesten ja naisten tasapuolisen edustuksen tärkeys.

Kaksinkertaistamalla unionin yleisen tuomioistuimen tuomarien lukumäärä kolmiportaisesti vuoteen 2019 mennessä mahdollistetaan se, että kyseinen tuomioistuin voi oikeudenkäyntiasioidensa lisääntyessä edelleen täyttää tehtävänsä unionin lainkäyttöelimenä ja noudattaa tuomioistuintoiminnalle asetettuja laatu- ja tehokkuusvaatimuksia.

Uudistuksen yhteydessä unionin yleiselle tuomioistuimelle laadittiin uusi työjärjestys, joka tuli voimaan 1.7.2015. Sillä parannetaan sen kykyä käsitellä asiat kohtuullisessa ajassa ja oikeudenmukaisen oikeudenkäynnin vaatimuksia noudattaen.

6

TOIMIELIMEN TOIMINNAN **SEURAAMINEN**

Tutustu unionin tuomioistuimen, unionin yleisen tuomioistuimen ja virkamiestuomioistuimen oikeuskäytäntöön Curia-sivuston hakusivulla:

curia.europa.eu

Seuraa oikeuskäytäntöä ja toimielimen toimintaa:

- tutustu **lehistötiedotteisiin** osoitteessa curia.europa.eu/jcms/PressRelease
- tilaa Euroopan unionin tuomioistuimen **RSS-syöte**: curia.europa.eu/jcms/RSS
- seuraa toimielimen **Twitter-tiliä** [@CourUEpresse](https://twitter.com/CourUEpresse) tai [@EUCourtPress](https://twitter.com/EUCourtPress)
- lataa älypuhelimille ja tableteille tarkoitettu **CVRIA-sovellus**

Lisätietoa toimielimen toiminnasta:

- tutustu **vuosikertomukseen 2015**: curia.europa.eu/jcms/AnnualReport
- lataa kertomus **tuomioistuimen toiminnasta**: curia.europa.eu/jcms/judicialactivityfi
- lataa **selvitys talousarvio- ja varainhallinnosta**: curia.europa.eu/jcms/managementreporten

Tutustu toimielimen asiakirjoihin:

- **historialliset arkistot**: curia.europa.eu/jcms/archives
- **hallinnolliset asiakirjat**: curia.europa.eu/jcms/documents

Vieraile Euroopan unionin tuomioistuimessa:

Toimielin järjestää eri ryhmille suunniteltuja vierailuohjelmia (osallistuminen istuntoon, opastetut käynnit rakennuksiin ja taideteoksiin tutustuminen, opintovierailu):

curia.europa.eu/jcms/visits

Tietoa toimielimestä:

- ota yhteyttä **yhteydenottolomakkeella** curia.europa.eu/jcms/contact

MISTÄ EU:N JULKAISUJA SAA?

Maksuttomat julkaisut:

- yksi kappale:
EU Bookshopista (<http://bookshop.europa.eu>)
- enemmän kuin yksi kappale tai julisteet/kartat:
Euroopan unionin edustustoista (http://ec.europa.eu/represent_fi.htm),
muissa kuin EU-maissa sijaitsevista lähetystöistä (http://eeas.europa.eu/delegations/index_fi.htm),
ottamalla yhteyttä Europe Direct -palveluun (http://europa.eu/europedirect/index_fi.htm)
tai soittamalla 00 800 6 7 8 9 10 11 (maksuton numero koko EU:n alueella) (*).

(*) Saat pyytämäsi tiedot maksutta. Myös useimmat puhelut ovat maksuttomia, joskin jotkin operaattorit, puhelinkioskit tai hotellit voivat periä puheluista maksun.

Maksulliset julkaisut:

- EU Bookshopista (<http://bookshop.europa.eu>)

EUROOPAN UNIONIN TUOMIOISTUIN

VIESTINTÄOSASTO
JULKAISUISTA JA SÄHKÖISESTÄ
MEDIASTA VASTAAVA
KESÄKUU 2016

QD-AQ-16-001-FI-N

ISBN 978-92-829-2087-9
ISSN 2467-1541
doi:10.2862/089123